

43. అజ్జుఖ్‌రుఫ్ (బంగారు ఆభరణాలు) సూరా

సరిశయం

ఇది మక్కా కాలానికి చెందిన సూరా. ఇందులో 89 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఏకదైవారాధన, మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం, శిక్షాబహుమానాల గురించి ఈ సూరా నొక్కి చెప్పింది. ఇందులోని 35వ ఆయతులో బంగారు ఆభరణాల గురించిన ప్రస్తావన వచ్చింది. ఆ ప్రస్తావన ఆధారంగా దీనికి ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. ప్రాపంచిక జీవితం తాత్కాలికమైనదని, మున్నాళ్ళ ముచ్చటని, ఇక్కడి బంగారు ఆభరణాలు శాశ్వతమైనవి కావని బోధించింది. ప్రాపంచిక జీవితం మంచివారికి, చెడ్డవారికి అందరికీ దక్కుతుందనీ, కాని పరలోక జీవితంలో సంతోషాలు కేవలం మంచివారికి మాత్రమే దక్కుతాయని, అవి శాశ్వతమైనవనీ తెలియజేసింది. దివ్యఖుర్ఆన్ ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంగా అభివర్ణిస్తూ ఈ సూరా ప్రారంభమయ్యింది. ఈ గ్రంథం పూర్తిగా వివేకంతో నిండి ఉందని, అయినప్పటికీ అవిశ్వాసులు దీనిని తిరస్కరిస్తున్నారనీ, ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) ఒక సాధారణ మానవ మాత్రుడైనందున ఆయన్ను దైవసందేశహరునిగా విశ్వసించడానికి నిరాకరిస్తున్నారనీ విమర్శించింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅసం)ను ఉద్దేశించి ఆయన రుజుమార్గంపై ఉన్నారనీ, ఆయన తనకు అందజేయబడుతున్న సందేశానికి స్థిరంగా కట్టుబడాలనీ బోధిస్తూ, గతకాలాల ప్రవక్తలు ఏవిధంగా సత్యధర్మ ప్రచారానికి సంఘర్షించవలసి వచ్చిందో వివరించింది. వారిని కూడా ఆయా జాతుల ప్రజలు తిరస్కరించి, వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారని తెలియజేసింది.

ప్రజలు ఆరాధనల్లో చేస్తున్న ఘోరమైన తప్పిదాన్ని ఈ సూరా ఎత్తిచూపింది. ప్రజలు తమ తాతముత్తాతల విశ్వాసాలను గుడ్డిగా అనుసరిస్తున్నారని, ఆ విధంగా తాము అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములను కల్పించే ఘోరమైన తప్పిదం చేస్తున్న విషయాన్ని కనీసం గుర్తించడం లేదని ఈ సూరా విమర్శించింది.

43. అజ్జుభీరుఫ్ సూరా

అవతరణ : మక్కా ఆయతులు : 89

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన
అల్లాహ్ పేరుతో

1 - 2 హా మీమ్. సుస్పష్టమైన (ఈ)
గ్రంథం సాక్షిగా!

3 మీరు అర్థం చేసుకోవటానికిగాను
మేము దీనిని అరబీ ఖురానుగా చేశాము. ¹

4 నిశ్చయంగా ఇది మాతృ గ్రంథం
(లౌహా మహ్‌ఘాజ్)లో ఉన్నది. మా వద్ద
అది ఎంతో ఉన్నతమైన, వివేకంతో
నిండిన గ్రంథంగా ఉన్నది. ²

5 ఏమిటి? మీరు హద్దు మీరి పోయే జను
లైనందున మేము ఈ ఉపదేశాన్ని మీ
నుంచి మళ్లించాలా? ³

سُورَةُ الرَّحْرِفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَمْدٌ ۝ وَالكِتَابِ الْمُبِينِ ۝

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝

وَأَنَّا فِيهِ لَأُمُّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلَّكُمْ تَحْكُمُونَ ۝

أَفَضَّرَبُ عَنْكُمْ آلَ الْكَرْبِ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُشْرِكِينَ ۝

1. అరబీ భాష ప్రపంచంలోకెల్లా అత్యంత తేటమైన భాష. అదిగాక అది తొలుత అరబ్బు వాతావరణంలో అవతరించింది. అందువల్ల వారికి సులభగ్రాహ్యంగా ఉండేందుకు దాన్ని అరబీలోనే పంపవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉండింది.
2. దివ్య ఖుర్ఆన్ యొక్క ఔన్నత్యం, వైశిష్ట్యం గురించి ఇక్కడ చెప్పబడింది. ఊర్దూలోకాలలోనే - ప్రభువు సన్నిధిలో - దానికి గొప్ప విలువ ఉన్నందున భూవాసులు కూడా సదా ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని, ఈ ఉద్గ్రంథం పట్ల ఉత్తమ రీతిలో వ్యవహరించాలని, దీనిద్వారా మార్గదర్శకత్వం పొందుతూ ఉండాలని దీని భావం. 'ఉమ్మూల్ కితాబ్' (మాతృ గ్రంథం) అంటే 'లౌహా మహ్‌ఘాజ్' అన్నమాట!
3. ఈ వాక్యంలో పలు భావాలు ఇమిడి ఉన్నాయి : ఉదాహరణకు : 1. మీరు అనునిత్యం పాపాలలో మునిగితేలుతున్నారు. అందుకని మీకు బోధపరచటం మానుకోవాలన్నది మీ అభిమతమా? 2. లేదా మీరెంతగా చెలరేగిపోయినా, తిరస్కారవైఖరిపై మొండికేసినా మేము మిమ్మల్ని చూసే చూడనట్లుగా వ్యవహరించాలన్నది మీ ఉద్దేశమా? 3. లేదా మిమ్మల్ని చంపేసినా ఫరవాలేదు గాని మీకు ఎలాంటి నిషేధాజ్ఞలు జారీ చేయరాదన్నది మీ మనోగతమా? 4. లేదా మీరెలాగూ ఖుర్ఆన్‌ను నమ్మటం లేదు

6 మేము పూర్వీకులలో కూడా ఎంతో మంది ప్రవక్తల్ని పంపించాము.

7 తమ వద్దకు ఏ ప్రవక్త వచ్చినా వారు అతన్ని పరిహసించకుండా వదలేదు.

8 మేము వీళ్ళకన్నా ఎక్కువ ఘటికులనే పట్టుకొని అంతమొందించాము. ⁴ పూర్వీకుల దృష్టాంతాలు గడచిఉన్నాయి. ⁵

9 “భూమ్యాకాశాలను సృష్టించినదెవరు?” అని నువ్వు గనక వారిని ప్రశ్నిస్తే, “సర్వ శక్తుడు, సర్వజ్ఞుని అయినవాడే (అల్లాహ్ యే) సృష్టించాడ”ని ⁶ వారు తప్పకుండా సమాధానమిస్తారు.

۞ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّنَا فِي الْأَوَّلِينَ

۞ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۞ فَأَهْلِكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ

۞ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

కాబట్టి మేము దీని అవతరణా క్రమాన్ని నిలిపివేయాలన్నది మీ అభిప్రాయమా? - వీటిలో మొదటి భావార్థాన్ని ఇమామ్ తబ్రీ సమర్థించగా, చివరి భావార్థానికి ఇమామ్ ఇబ్నె కసీర్ ప్రాధాన్యమిచ్చారు. ఆయన ఇలా అన్నారు: “నిరంతరం ప్రజలు ఖుర్ఆన్ పట్ల వినుగును, విముఖతను ప్రదర్శించినా ఆయన (దేవుడు) వివేచనతో నిండిన ఖుర్ఆన్ అవతరణను నిలుపకుండా దాన్ని పరిపూర్తి గావించటం ఆయన దయాదాక్షిణ్యాలకు ప్రతిరూపం. సన్మార్గం రాసిపెట్టిన వారు ఆ భాగ్యాన్ని ఆస్వాదించ గలిగేందుకు, మార్గవిహీనులని రాసిపెట్టి ఉన్నవారిపై బాధ్యత తీర్చుకునేందుకు దేవుడు ఈ ఏర్పాటు చేశాడు.”

4. అంటే వారు ఈ మక్కావాసులకన్నా గట్టివారు. బలిష్ఠులు. మరోచోట చెప్పబడినట్లు, “వారు సంఖ్యాపరంగానూ, బలపరాక్రమాల రీత్యాను వీళ్ళకన్నా ఎక్కువే.”

(మోమిన్ - 82).

5. అంటే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో ఆ జాతుల గాధలు ఎన్నోచోట్ల ఉపమానంగా ప్రస్తావించ బడ్డాయి. ఇది మక్కా వారికి వార్నింగ్ అన్నమాట. ప్రవక్తలను ధిక్కరించిన కారణంగా వెనుకటి జాతుల వారు నాశనమయ్యారు. ఒకవేళ మీరుగనక తమ ధిక్కార వైఖరిని మానుకోకపోతే వీళ్ళకూ అదే గతి పడుతుంది.

6. మరి ఈ యదార్థాన్ని ఒప్పుకుంటూనే ఈ మూర్ఖులు ఎన్నో సృష్టితాలను సృష్టికర్తకు భాగస్వాములుగా కల్పించారు. ఈ విధంగా తెలిసి తెలిసి వారిటువంటి ఘోర తప్పిదం చేస్తున్నారో, వారి మూర్ఖత్వం ఏపాటిదో ఈ వాక్యం ద్వారా బోధపడుతోంది.

10 ఆయనే మీకోసం భూమిని పాన్పుగా చేశాడు. ⁷ మీరు మార్గం తెలుసుకోగలగటానికి అందులో మీకోసం దారులను ఏర్పరచాడు. ⁸

11 మరి ఆయనే ఒక లెక్క ప్రకారం ⁹ ఆకాశం నుంచి నీళ్ళను కురిపించాడు. ఆ విధంగా మేము దాంతో (ఆ నీటితో) సచ్చిన సీమను బ్రతికించాము. మీరూ (సమాధుల నుండి) అలాగే వెలికి తీయబడతారు. ¹⁰

12 ఆయన వస్తువులన్నింటికీ జతలను సృష్టించాడు. ¹¹ మరి మీ కోసం ఓడలను, పశువులను (కూడా) చేశాడు. వాటిపై మీరు ఎక్కిపోతుంటారు.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لِكُلِّ فِرْعَانٍ سَبَلًا وَالْعَالَمِ
تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُقَدِّرُ أَنْعَامَهُمْ بَلَدًا وَمَعِينًا
كَذَلِكَ نُخْرِجُكُمْ ﴿١١﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ مِنَ الْعَالَمِ الْأَنْعَامَ
مَا تَكْفُرُونَ ﴿١٢﴾

7. ఆ పాన్పు భలే స్థిరమైనది. మీరు దానిపై నిలబడతారు. నడుస్తారు. దానిపై పండు కుంటారు. ప్రయాణాలు చేస్తారు. ఆ నేల (పాన్పు) అటూ ఇటూ దొర్లిపోకుండా ఉండటానికి అందులో ఆయన పర్వతాలను మేకులుగా పాతిపెట్టాడు.

8. ఒక ప్రాంతం నుంచి మరో ప్రాంతానికి, ఒక రాజ్యం నుంచి ఇంకో రాజ్యానికి సాగి పోవటానికి అనువుగా అందులో త్రోవలను ఏర్పరచాడు. తద్వారా మీరు వర్తకం చేస్తారు. దైవకృపను అన్వేషిస్తారు. మరెన్నో విధమైన మీ జీవనావసరాలను తీర్చుకుంటారు.

9. మీ అవసరాల కనుగుణంగా ఆయన వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. దానికన్నా తక్కువ వర్షం పడితే అది మీ కొరకు ప్రయోజనకరం కాజాలదు. మరి ఎక్కువ వర్షం కురిపిస్తే మీ పంటలు మునిగిపోతాయి. మీ బ్రతుకు దుర్భరమైపోతుంది.

10. ఏ విధంగానయితే దేవుడు వర్షపు నీటి ద్వారా మృతభూమిని పులకింపజేస్తున్నాడో అదేవిధంగా ఆయన మిమ్మల్ని ప్రళయదినాన సమాధుల నుంచి బ్రతికించి లేపుతాడు.

11. అంటే ప్రతిదానికి ఆడ - మగ అనే జంటను సృష్టించాడు. మనుషులు, జంతువులు, వృక్షాలు మొదలగువాటిలో ఈ ఆడ - మగలున్నాయి.

మరి కొంతమంది విద్వాంసుల ప్రకారం ఇక్కడ జతలంటే పరస్పర వ్యతిరేక వస్తువులు. ఉదాహరణకు : చీకటి - వెలుతురు, ఆరోగ్యం - అనారోగ్యం, న్యాయం - అన్యాయం,

13 మీరు వాటి వీపులపై ఎక్కి¹² ఆ తర్వాత. వాటి మీద సర్దుకుని కూర్చున్నప్పుడు మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని స్మరిస్తారని (ఇదంతా చేశాము). మీరు ఇలా పలకండి: “దీనిని మాకు వశపరచినవాడు పరమ పవిత్రుడు. లేకపోతే దీనిని వశపరచుకోవటం మావల్ల అయ్యేపనికాదు.¹³

14 “నిశ్చయంగా మేము (ఎట్టకేలకు) మా ప్రభువు వద్దకు మరలిపోవలసిన వారమే.”¹⁴

15 ఇంకా వీళ్లు అల్లాహ్ దాసులలో కొందరిని ఆయన భాగంగా చేశారు.¹⁵ నిజంగా మానవుడు చాలా స్పష్టంగా కృతఘ్నులకు పాల్పడతాడు.

لَتَسْتَوَاعِلَ ظُهُورَهُمْ تَذَكُّرًا لِّوَعْدِهِ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِمْ وَتَقُولُوا لِلْبَشَرِ الَّذِي سَخَّرْنَا لَهُ هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾

وَجَعَلُوا آلَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا لِّإِنِّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

మేలు - కీడు, విశ్వాసం - అవిశ్వాసం, సులభం - కఠినం ఇత్యాదివి. మరికొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం ‘రకాలు’ అన్న అర్థంలో ఈ పదం వాడబడింది. ఏది ఏమైనా వీటన్నింటికీ కర్త ఒక్కడే - ఆయనే అల్లాహ్!

12. అంటే ఆ వాహనాలపై ఎక్కినప్పుడు లేక వాటి వీపులపై స్థిరంగా కూర్చున్నప్పుడు...
13. నువ్వే గనక ఈ పశువులను (వాహనాలను) మా అదుపాజ్ఞలలో ఉంచకపోతే మా అంతట మేముగా వీటిని లొంగదీసుకోలేకపోయేవాళ్ళం. మా ఉద్దేశాలకనుగుణంగా వీటిని ఉపయోగించుకోలేక పోయేవాళ్ళం.
14. దైవప్రవక్త (సఅసం) వాహనమెక్కినపుడు మూడుసార్లు ‘అల్లాహు అక్బర్’ అని పలికి, ఆ తరువాత “సుబ్ హానల్లజ్ జీ సఖ్ఖరలనా హాజా వమాకున్నా లహూ ముఖ్ రీసీన్. వ ఇన్నా ఇలా రబ్బీనా లమున్ ఖలిబూన్” అనే ఆయతును పఠించేవారు. తరువాత క్షేమాన్ని కోరుతూ దుఆ చేసేవారు. దుఆ పుస్తకాలలో ఇవి ఉన్నాయి (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్)
15. ఇక్కడ ‘దాసులు’ (ఇబాద్) అంటే దైవదూతలని భావం. ‘భాగం’ అంటే ‘దేవుని కుమార్తెలు’. బహుదైవారాధకులు దైవదూతలను దేవుని కుమార్తెలుగా ఖరారచేసి, వారిని పూజించేవారు. ఆ విధంగా వాళ్లు దేవునిచే సృష్టించబడిన వారిని ‘దేవుని భాగం’గా నమ్మేవారు. యదార్థానికి దేవుడు ఇలాంటి వాటన్నింటికీ అతీతుడు, పవిత్రుడు. మరికొంతమంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం, ఇక్కడ దేవుని భాగమంటే

16 ఏమిటి, అల్లాహ్ తాను సృష్టించిన వారిలో నుంచి కూతుళ్ళను తన కోసం కేటాయించుకుని, మీకేమో కొడుకులను అనుగ్రహించాడా? ¹⁶

17 మరి వారిలో ఎవరికయినా, కరుణామయుడైన అల్లాహ్ కు అతను అంటగట్టిన ఉపమానం అతనికే కలిగిందనే శుభవార్తను అందజేస్తే అతని ముఖంపై చీకటి ఆవరిస్తుంది. ఆపై అతను దుఃఖించసాగుతాడు.

18 ఏమిటి, ఆభరణాల మధ్య పెరిగి, వాదోపవాదాలలో (తన మాటను) స్పష్టంగా విడమరచి చెప్పలేని (ఆద సంతానం అల్లాహ్ వాటాలోనికి వస్తుందా?) ¹⁷

أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَدَنًا وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ۝

وَأَذَانًا لِّأَحَدٍ مِّنْهُمْ بِمَا فَصَحَّ بَابَ الرَّحْمَنِ مَثَلًا لِّقُلِّ وَجْهَهُ

سُودًا أَوْ مَوَاطِنًا ۝

أَمْ مِّنْ يُّسْتَوِي فِي الْحِيلَةِ وَهُمْ فِي الْحِصَابِ غَيْرِ مُتَمَيِّزِينَ ۝

మొక్కుబడులు చెల్లించుకునేందుకు ముష్టిక్కులు ప్రత్యేకించే బలిపశువులు. వారు ఒక భాగాన్ని అల్లాహ్ పేరుమీద, ఇంకొక భాగాన్ని దేవతల పేరు మీద వేర్వేరుగా కేటాయించేవారు. దీని గురించిన ప్రస్తావన అల్ అన్ ఆమ్ సూరా 136వ ఆయతులో ఉంది.

16. ముష్టిక్కుల అజ్ఞానానికి, అపసవ్యమైన పంపకానికి ఇదొక మచ్చుతునకగా పేర్కొనబడింది. ఓ ముష్టిక్కులారా! మీరు దైవానికి ఆపాదించినా ఏ సంతానాన్ని ఆపాదించారు? ఆదసంతానాన్ని ఆపాదిస్తారా? మీరు ఇష్టపడని ఆదపిల్లలు దేవుని వాటా క్రింద చేర్చి, మీకోసమేమో మగపిల్లల్ని కోరుకుంటారా? అని దేవుడు ప్రశ్నిస్తున్నాడు.
17. ఈ ఆయతులో స్త్రీల రెండు ముఖ్య గుణాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. 1. వారు ఆభరణాలు, అలంకారాల వాతావరణంలో పుట్టి పెరుగుతారు. అంటే కాస్తంత లోకజ్ఞానం కలిగేసరికే వారు అందచందాల పట్ల, ఆభరణాల పట్ల అమితంగా శ్రద్ధాసక్తులు కనబరుస్తారు. అందువల్ల వారు స్వయం కృషిపై అంతగా దృష్టిని కేంద్రీకరించరు. 2. ఎప్పుడైనా ఎవరితోనయినా సంవాదన జరపవలసి వచ్చినప్పుడు సరిగ్గా - సూటిగా - తమ మనోభావాన్ని వ్యక్తపరచలేరు. ప్రత్యర్థి విమర్శలను సరిగ్గా త్రిప్పికొట్టలేరు. ఇవి స్త్రీల

19 కరుణామయుని (అల్లాహ్) దాసులైన దైవదూతలను వీళ్లు ఆడవారుగా ఖరారు చేశారు. ఏమిటి, వారి పుట్టుక సందర్భంగా వీళ్ళుగాని అక్కడ ఉన్నారా? వీళ్ల ఈ సాక్ష్యం వ్రాసుకోబడుతుంది. (దీని గురించి) వీళ్లు తప్పుకుండా నిలదీసి అడగబడతారు.¹⁸

20 “కరుణామయుడు (అయిన అల్లాహ్) తలచి ఉంటే మేము వాళ్ళను పూజించే వారం కాము” అని (వీళ్లు కబుర్లు) చెబుతున్నారు. దీనికి సంబంధించి వీరికసలు ఏమీ తెలీదు.¹⁹ అవి కేవలం వీళ్ల ఊహాగానాలు మాత్రమే.

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ أَنْتَ الْإِنْسَاءُ وَ
خَلَقَهُمْ سَتَلْبُ شَهَادَتُهُمْ وَيَسْأَلُونَ ①

وَقَالُوا الْوَيْلَ الرَّحْمَنِ مَاعْبَادُهُ مَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
إِنَّهُمْ إِلَّا يَخْرصُونَ ②

సహజసిద్ధమైన బలహీనతలు. వీటిమూలంగానే పురుషులకు స్త్రీలపై ఒకింత ఆధిక్యత ఉంది. బహుశా ఈ కారణాలవల్లనే ఆనాడు ఆడపిల్లలకన్నా మగపిల్లలను ప్రజలు ఇష్టపడేవారు. ఈ జాడ్యం ఈనాడు కూడా ఉందికదా! ఎవరి కార్యక్షేత్రాలు వారికి అనే వాస్తవాన్ని తెలుసుకుంటే ఈ బాధలు ఉండవు.

18. ఎందుకంటే వాళ్లను శిక్షించటానికి ఈ ‘విచారణ’ జరపటం అవసరం. దైవదూతలు ఆడవాళ్లు అని చెప్పటానికి కావలసిన ఆధారాలేమీ వాళ్ల దగ్గర ఉండవు.
19. దేవుని అభిమతం గురించి వాళ్ళకేం తెలుసు? వాళ్ళంతట వాళ్లుగా ఈ ‘తలంపు’ను దైవానికి ఆపాదించారు. ఎందుకంటే ఈ ‘లాజిక్’ వాళ్ళకు తేరగా వచ్చింది. దేవుని తలంపు లేకుండా ఏ పనీ జరగదన్నది వాస్తవమే. కాని ఇంతకీ దేవుని తలంపు ఏమిటో వారికి బొత్తిగా తెలీదు. దేవుని తలంపు వేరు, దైవప్రసన్నత వేరు. ప్రతి పనీ దేవుని తలంపుతోనే జరుగుతుంది గాని, దేవుడు తాను ఆదేశించిన పనులతోనే ప్రసన్నుడవుతాడు. మనిషి తన ఇష్టానుసారం చేసుకుపోయే పనులను దేవుడు మెచ్చుడు. ఉదాహరణకు : మనిషి దౌర్జన్యం చేస్తాడు, దొంగతనానికి పాల్పడతాడు. నీతి బాహ్యమైన పనులకు ఒడిగడతాడు. ఇతరులను దోచుకుంటాడు. దేవుడే గనక తలిస్తే, ఈ పాపిష్టి పనులు చేసే శక్తి, స్వేచ్ఛ ఏ మనిషికి ఉండదు. వెంటనే దేవుడు అతని చేతులను కట్టి పడేయగలడు. అతని కాళ్ళకు బంధాలు వేయగలడు. అతని కంటి చూపును జప్తు చేసుకోగలడు. కాని ఇవన్నీ ‘బలాత్కారం’ క్రిందికి వస్తాయి. కాగా;

21 ఏమిటి, దీనికి మునుపు మేము వారికి ఏదైనా (వేరే) గ్రంథం ఇచ్చి ఉన్నామా? దాన్ని గాని వారు గట్టిగా పట్టుకొని ఉన్నారా? 20

22 అది కాదు, “మా తాతముత్తాతలు ఒకానొక పద్ధతిపై ఉండటం మేము చూశాము. మేము వాళ్ల అడుగుజాడల లోనే నడుచుకుని సన్మార్గం పొందాము” అని వారు బుకాయిస్తారు.

23 ఇలాగే నీకు మునుపు మేము ఏ బస్తీలో హెచ్చరించేవాణ్ణి పంపినా అక్కడి శ్రీమంతులు కూడా, “మేము మా తాతముత్తాతలను ఒక పద్ధతిపై ఉండటం చూశాము. మేము కూడా వారి పాదచిహ్నాల లోనే నడుస్తాము” అని చెప్పేవారు.

﴿أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِن قَبْلِهِ فَمَسَكْتُمُوهُ مُسْتَكْبِرِينَ﴾

﴿بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
﴿۲۰﴾ فَمُتَّبَعْنَاهُمْ﴾

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ ذُنُوبٍ إِلَّا قَالَ
﴿۲۱﴾ مُتَّبِعُوا آثَرًا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ وَإِنَّا لَنَاقِلُونَ﴾

దేవుడు మనిషికి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలను ఇచ్చి ఉన్నాడు. స్వేచ్ఛాధికారాన్ని ప్రసాదించి మరీ పరీక్షిస్తున్నాడు. అందుకే రెండు రకాల పనులను, వాటి పరిణామాలను గురించి ముందుగానే తెలియపరచటం జరిగింది. ఏ పనులను దేవుడు ఇష్టపడతాడో, ఏ పనులను ఇష్టపడడో కూడా ఎరుకపరచటం జరిగింది. ఈ రెండు రకాల పనులలో మనిషి దేన్ని చేసినా దేవుడు - అప్పటికప్పుడే - అతన్ని పట్టుకోడు. కాని మనిషి తప్పుడు పనులను చేస్తుంటే మాత్రం దేవుడు అప్రసన్నుడవుతాడు. ఎందుకంటే మనిషి తనకివ్వబడిన ‘ఎంపికస్వేచ్ఛ’ను దుర్వినియోగపరిచాడు గనక! అయితే ఆ స్వేచ్ఛాధికారాన్ని మాత్రం దేవుడు ఆ మనిషి నుంచి తిరిగి లాక్కోడు. కాకపోతే అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడినందుకు - పునరుత్థాన దినాన - అతన్ని శిక్షించి తీర్చాడు.

20. అంటే, దివ్య ఖుర్ఆన్ కు పూర్వం-దైవేతరులను పూజించమని చెప్పే గ్రంథం ఏదైనా మేము వారికి ఇచ్చి ఉన్నామా? (లేదు కదా!) తమ తాతముత్తాతల పోకడలను ఘన కార్యాలుగా తలపోసి వాటిని గుడ్డిగా అనుసరించటం ఒక్కటే వాళ్ళకు తెలుసు. అంతకుమించి వాళ్ల వద్ద ఏ ఆధారమూ లేదు.

24 “మీ తాతముత్తాతలు అనుసరిస్తుండగా మీరు చూసిన మార్గం కంటే చాలా మంచి మార్గాన్ని (గమ్యానికి చేర్చే మార్గాన్ని) నేను మీ వద్దకు తీసుకువచ్చాను” అని (దైవప్రవక్త) అన్నప్పుడు, “మీకిచ్చి పంపబడిన పద్ధతిని మేము తిరస్కరిస్తున్నాం” అని వాళ్లు (తెగేసి) చెప్పారు.²¹

25 అందుకే మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. మరి ధిక్కరించిన వారికి పట్టిన గతేమిటో చూడు!

26 ఇబ్రాహీము తన తండ్రితోనూ, తన జాతి వారితోనూ పలికినప్పటి విషయం (స్మరించదగినది. ఆయన ఇలా అన్నాడు): “మీరు పూజించే వాటి నుంచి నేను వేరైపోయాను.

27 “నన్ను పుట్టించిన వానిని మాత్రమే (నేను ఆరాధిస్తాను). ఆయనే నాకు సన్మార్గం చూపుతాడు.”²²

28 మరి ఇబ్రాహీము ఈ మాటే - తన తదనంతరం - తన సంతానంలో మిగిలి ఉండేట్లుగా చేసి వెళ్ళాడు²³ - ప్రజలు (షిర్క్ నుంచి) మరలిరావటానికి.²⁴

قُلْ أَوْحَيْنَا بِأَيْدِي وَمَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢١﴾

فَأَنْتُمْ نَامُهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيُهِدُنِي ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا آيَةً لِّأُولِي عَقْلٍ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

21. తమ పూర్వీకుల ఆచార దురాచారాలను అనుసరించటంలో వారు ఆరితేరినవారు. అందుకే దైవప్రవక్తల ప్రబోధనలు కూడా వాళ్ళ బుర్రకెక్కలేదు. ‘అంధానుసరణ’ ఎంత జరిలంగా రూపుదాలుస్తుందో దీనివల్ల విదితమవుతోంది (దీనిపై మరిన్ని వివరాలకు అల్లామా షాకానీచే విరచితమైన ‘ఫత్ హుల్ ఖదిర్’ను చూడండి).

22. అంటే - నన్ను సృష్టించిన దేవుడే నాకు ధర్మావగాహనను ప్రసాదిస్తాడు. మరి ఆయనే నాకు స్థయిర్యాన్ని కూడా వొసగుతాడు. కాబట్టి నేను ఆయన వైపునకే మరలుతాను. ఆయన్నే ఆరాధిస్తాను.

29 పైగా నేను వారికీ, వారి పితామహులకు జీవన సామగ్రిని విరివిగా ప్రసాదించాను²⁵ - చివరికి వారి వద్దకు సత్యం వచ్చేసింది. అన్నింటినీ విడమరచి చెప్పే ప్రవక్త కూడా వచ్చేశాడు.²⁶

30 తీరా సత్యం వచ్చేశాక, “ఇదొక ఇంద్రజాలం. దీన్ని మేము త్రోసిపుచ్చుతున్నాం” అని వారు చెప్పేశారు.²⁷

بَلْ مَعْتَدْتُمْ لِقَائِهِمْ حَقِّ جَاءَهُمُ الْحَقُّ

وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿۲۹﴾

﴿۳۰﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا لَكَاكِرُونَ

23. అంటే ఈ కలిమయే తయ్యిబా - ‘లా ఇలాహా ఇల్లాల్లాహ్ - ను గురించి తన సంతానానికి తాకీదు చేసి వెళ్ళారు. అల్ బఖర సూరాలోని 132వ వచనంలో చెప్పబడినట్లు ఇబ్రాహీముతో పాటు, యాఖూబు కూడా తన పిల్లలకు ఈ ఉపదేశమే చేశారు.

కొంతమంది ఈ వాక్యంలో ‘అల్లాహ్’ను కర్తగా పేర్కొన్నారు. ‘జఅల’ (చేశాడు) అంటే ఇబ్రాహీమ్ తర్వాత ఆయన సంతానంలో ఈ విషయం ఉండేటట్లు స్వయంగా అల్లాహ్‌యే చేశాడని వారు తలపోశారు.

24. ఇబ్రాహీము సంతతిలో ఏకదైవారాధన వైపుకు పిలుపు ఇచ్చే మహాపురుషులు ఎందరో ప్రభవింపజేయబడ్డారు. ఎందుకంటే ప్రజలు మరచిపోయిన పాఠాలను జ్ఞాపకం చేసి, వారిని మాటిమాటికీ రుజువర్తనుల్ని చేస్తూ ఉండాలి. చివరికి మక్కావాసులను కూడా వారు చేస్తున్న ‘షిర్క్’ నుంచి ఇబ్రాహీము విధానం వైపునకు మరల్చటానికి దేవుడు వారి మధ్య తన అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)ను పంపాడు.

25. ఇక్కడినుంచి దేవుడు మళ్లీ తన వరప్రసాదాలను ప్రస్తావిస్తున్నాడు. తన అనుగ్రహాల తరువాత దేవుడు వారిని వెంటనే శిక్షించలేదు. వారికి తగినంత గడువును ఇచ్చాడు. కాని వారు దారికి రాలేదు సరికదా మాయమాటలకు మోసపోయారు. మనోవాంఛలకు దాసులయ్యారు.

26. ఇక్కడ ‘సత్యం’ అంటే ఖుర్ఆన్ అనీ, ‘ప్రవక్త’ అంటే అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) అని భావం. ‘ముబీన్’ (مُبِينٌ) అంటే విషయాన్ని స్పష్టంగా వివరించి చెప్పటం. ఇది ప్రవక్త గుణం. ముహమ్మద్ (స) యొక్క దైవదౌత్యం (రిసాలత్) విస్పష్టమైనది, అందులో ఎలాంటి దాపరికాలకు తావు లేదన్నది కూడా దాని భావం కావచ్చు.

27. అంటే-వారు ఖుర్ఆన్‌ను జాలవిద్యగా ప్రకటించి, దాన్ని తిరస్కరించారు. రాసున్న ఆయతులలో అంతిమ దైవప్రవక్త (స)ను అవమానపరిచే చేష్టల ప్రస్తావన వచ్చింది.

31 “అవునూ, ఈ ఖుర్ఆను ఈ రెండు (ప్రసిద్ధ) నగరాలలో ఉండే ఎవరో ఒక ప్రముఖునిపై ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?”²⁸ అని వారు అనసాగారు.

32 ఏమిటి, వారు నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచుతున్నారా?²⁹ యదార్థానికి మేమే వారి ప్రాపంచిక జీవితంలో వారి ఉపాధిని వారి మధ్య పంచిపెట్టాము. కొందరు మరి కొందరిని లోబరచి ఉంచేందుకు గాను - అంతస్థల రీత్యా-కొందరికి మరి కొందరిపై ఆధిక్యతను వొసగాము.³⁰

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿۳۱﴾

أَلَمْ يَفْسُدُوا رَحِمَتَ رَبِّكَ إِذْ سَمِعْنَا بِهِنَّ مَعِيشَتَهُنَّ فِي الْيَوْمِ الَّذِي نَزَّلْنَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَذَكَّرَ

28. రెండు ప్రసిద్ధ నగరాలంటే మక్కా, తాయఫ్ నగరాలని వారి ఉద్దేశం. ఇంతకీ ఆ రెండు నగరాలలోని సదరు ప్రముఖులు (పెద్ద మనుషులు) ఎవరు? చాలామంది ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం మక్కాకు చెందిన వలీద్ బిన్ ముగైరా, తాయఫ్ కు చెందిన ఉర్వ బిన్ మస్ఘూద్ సఖీలే ఆ ఇద్దరు పెద్ద మనుషులు. కొంతమంది వ్యాఖ్యాతలు ఇతర పేర్లు కూడా పేర్కొన్నారు. మొత్తానికి దీని భావమేమిటంటే సమాజంలో పేరుమోసినవారు, శ్రీమంతులు, జాతికి నాయకత్వం వహించగల సత్తా ఉన్నవారికి ఈ ప్రవక్త పదవి లభించాల్సింది. ఖుర్ఆన్ గనక అవతరిస్తే ఈ ‘గొప్ప వారిపై’ అవతరించాల్సింది. సిరిసంపదలుగానీ, రాజ్యాధికారంగానీ లేని ముహమ్మద్ (సఅసం)పై ఖుర్ఆన్ అవతరించటమేమిటి? అని వారు మీమాంసలో పడిపోయారు.

29. ఇక్కడ కారుణ్యం (రహ్మాత్) అనే పదం ‘దైవానుగ్రహం’ అన్న భావంలో ఉంది. ఇక్కడ అన్నింటికన్నా మహదానుగ్రహం ‘దైవదౌత్యం.’ ఆ అనుగ్రహం ఎవరికి లభించాలో నిర్ణయించాల్సింది ‘వారు కాదు, మేము’ అని దేవుడు చెబుతున్నాడు. ప్రవక్త పదవికి తగినవారెవరో, తగనివారెవరో దైవానికే తెలుసు. ఆయన మానవ కోటిలో అత్యుత్తమ గుణగణాలు కలవారినే ప్రవక్త పదవి కోసం ఎన్నుకుంటాడు. అంతేగాని, ప్రజాభిప్రాయాన్ని పరిగణనలో ఉంచుకుని ఈ నిర్ణయం గైకొనబడదు.

30. సిరిసంపదలలో, పదవులలో, తెలివితేటలలో మేము మనుషుల మధ్య ఉంచిన తేడాల వెనుక ఓ పరమార్థం ఉంది. ఒకరింకొకరిపై ఆధారపడి ఉండటానికి, ఒకరింకొకరిచేత పని చేయించుకోవటానికి, పరస్పర లావాదేవీలు జరపటానికి ఈ వ్యత్యాసాలు ఉండటం అనివార్యం. దేవుని ఈ ‘యుక్తి’ మూలంగానే ఈ విశ్వవ్యవస్థ సాఫీగా నడుస్తూ ఉంది. అలాగాకుండా ఆస్తిపాస్తుల రీత్యా, అంతస్థల దృష్ట్యా, తెలివితేటల

వారు ప్రోగు చేస్తూపోయే దానికన్నా నీ ప్రభువు కారుణ్యం ఎంతో మేలైనది సుమా!³¹

33 మానవులంతా ఒకే వర్గంగా తయారవుతారనే మాటే గనక లేకుంటే, కరుణామయుని పట్ల తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించేవారి ఇళ్ళ పైకప్పులను, వారు ఎక్కే మెట్లను (కూడా) మేము వెండితో చేసి ఉండేవారం.³²

34 వారి ఇళ్ల తలుపులను, వారు దిండ్లకు ఆనుకుని కూర్చునే పీఠాలను కూడా (వెండితో చేసి ఉండేవారము).

35 బంగారు వస్తువులుగా కూడా చేసి ఉండేవారం.³³ ఇదంతా ఐహిక జీవితపు

۴۳ بَعْضُهُمْ بَعْضًا مَغْرُورًا وَرَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّنَّا يَحْسَبُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِيُؤْتِيَهُمْ سُقُوطًا مِّنَ السَّمَاءِ وَمَعَارِحَ عَلَيْهِمْ يُظَاهِرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴ طَيِّبِيَوْمِيَوْمِ أَبِي آبَاءٍ وَسُرُرٍ عَلَيْهَا يُكْرَهُونَ ﴿۳۴﴾

وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعْنَاهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ

రీత్యా అందరూ సరిసమానంగా ఉంటే ఎవడూ ఇంకొకరి మాట వినడు. ఎవడూ ఇతరులు చెప్పిన పని చేయడు. తమ స్థాయికి తగనిపని చేయడానికి అస్సలు అంగీకరించరు. విశ్వప్రభువు ఒక నిర్ణీత పద్ధతి ప్రకారం ఈ వ్యత్యాసాన్ని ఉంచబట్టే మానవ సముదాయాల మధ్య 'అణకువ' అలరారుతున్నది. తమ అక్కరల నిమిత్తం ఒండొకరిపై ఆధారపడుతూ, సహజీవనం సాగిస్తున్నారు. లేకపోతే బ్రతుకు దుర్భరం అయిపోతుంది. ఒక మనిషి కోట్లకు పడగలెత్తినప్పటికీ సమాజంలోని ఇతర వ్యక్తులపై ఆధారపడకుండా బ్రతకలేడు.

31. అంటే సజ్జనుల కోసం దేవుడు పరలోకంలో సిద్ధపరచిన సుఖసౌఖ్యాలన్నమాట!
32. అంటే - ప్రాపంచిక సిరిసంపదల పట్ల గల మోజుతో వారు అహోరాత్రులు సంపదను సేకరించటంలోనే మునిగిపోతారు. దైవప్రసన్నతను, పరలోకాన్ని బొత్తిగా మరచిపోతారు.
33. అంటే కొన్నింటిని బంగారంగా, మరికొన్నింటిని వెండిగా చేసేవారం. దాంతో ఆ వస్తువుల అందం మరింతగా పెరిగిపోయేది. ఇలా చెప్పటంలోని ఆంతర్యం ఏమిటంటే, వారు ప్రాపంచిక తళుకు బెళుకుల్లోనే మునిగిపోతారనే మాట లేకుంటే వారికి లెక్కలేనంత వెండి బంగారాల సామగ్రిని ఇచ్చి ఉండేవారం. ఇలా ఇవ్వటం మాకే మాత్రం కష్టం కాదు. మా దృష్టిలో ఈ ప్రాపంచిక సామగ్రికి ఏపాటి విలువా లేదు.

లాభం మాత్రమే. పరలోకం మాత్రం నీ ప్రభువు దగ్గర కేవలం భయభక్తులు గలవారికే లభిస్తుంది.³⁴

36 కరుణామయుని స్మరణ పట్ల గుడ్డిగా వ్యవహరించే వ్యక్తిపై మేము పైతానును నియమిస్తాము.³⁵ ఇక వాడే అతనికి సహవాసిగా ఉంటాడు.³⁶

37 వారు (ఆ పైతానులు) వారిని సన్మార్గాన పోకుండా అడ్డుకుంటారు. మరి వారేమో తాము సన్మార్గంపైనే ఉన్నామని భ్రమపడుతూ ఉంటారు.³⁷

عَدَدَ رَبِّكَ الْمُنْتَمِنِينَ ﴿٣٤﴾

وَمَنْ يَعْصُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ يَقْتُلْهُ شَيْطَانًا فَهُوَ كَرِيمٌ ﴿٣٥﴾

وَاللَّهُ لِيَصْلَحَنَّهُمْ عَنِ الشَّيْطَانِ اللَّعِينِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّ اللَّهَ مُتَدَابِّرٌ ﴿٣٦﴾

ఈ ప్రపంచం ఎంత అల్పమైనదో ఈ హదీసు ద్వారా ఊహించవచ్చు : “అల్లాహ్ దృష్టిలో ఈ ప్రపంచానికి ఒక దోమ రెక్కకున్నంత విలువ ఉన్నా, అల్లాహ్ ఈ ప్రపంచంలో ఏ అవిశ్వాసికీ గుక్కెడు నీరు కూడా త్రాగనిచ్చేవాడు కాదు” (తిర్మిజీ, ఇబ్నె మాజా - కితాబుజ్జుహ్ద్).

34. బహుదైవారాధనకు, పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉంటూ, దైవానికి విధేయత చూపే వారికి ఈ పరలోక (స్వర్గం) అనుగ్రహభాగ్యం లభిస్తుంది. అది ఎన్నటికీ తరగనిది, కరగనిది.

35. ‘యాషు’ (عِشَى) అంటే అసలు ఒక రకమైన కంటిజబ్బు. దానివల్ల కంటిచూపు పోతుంది. ఈ ఆయతు భావం ఏమిటంటే వీళ్లు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా దైవస్మరణ పట్ల గుడ్డివారుగా వ్యవహరిస్తున్నారు.

36. ఆ పైతాను దైవధ్యానం పట్ల అలసత్వం ప్రదర్శించేవానికి స్నేహితుడైపోతాడు. అనుదినం అతన్ని మంచి నుండి అడ్డుకుంటూ, చెడు వైపు పురికొల్పుతూ ఉంటాడు. లేదా ఆ మనిషే పైతాను సావాసాన్ని కోరుకుంటాడు. అతన్ని వదిలించుకోకపోగా, తన దైనందిన జీవితంలోని అన్ని వ్యవహారాలలోనూ పైతాన్ సూచనలను అనుసరిస్తాడు.

37. అంటే ఈ పైతానులు సత్యమార్గంలో వారికి అవరోధంగా నిలబడతారు. “మీరు సత్యమార్గంపైనే ఉన్నారు కదా! ఇంకా ఎందుకు ఇటుపోతారు?” అని వారిని ప్రేరేపిస్తూ ఉంటారు. తత్ఫలితంగా వారు ఊహలోకాల్లో విహరించసాగుతారు. లేదా అవిశ్వాసులు పైతానులను నమ్మదగ్గ నేస్తాలుగా తలపోసి, వారు చెప్పినట్లు వింటుంటారు (ఫతీహుల్ ఖదీర్).

38 ఆఖరికి అతను మా వద్దకు వచ్చినప్పుడు, “అహ్! నీకూ - నాకూ మధ్య తూర్పు - పడమరలకు మధ్య ఉన్నంత దూరం ఉండి ఉంటే ఎంత బావుండేది! నువ్వు మహాచెడ్డ సావాసివి”³⁸ అని (తన వెంటనున్న పైతానుతో) అంటాడు.

39 మీరు దుర్మార్గులని తేలిపోయినప్పుడు, ఈ రోజు మీరంతా నరకయాతనలో భాగస్థులై ఉండటం మీకెలాంటి లబ్ధినీ చేకూర్చదు.

40 (ఓ ప్రవక్తా!) మరి నువ్వు చెవిటివారికి వినిపించగలవా? అంధులకుగాని, స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టులకు లోనై ఉన్నవారికిగాని సన్మార్గం చూపగలవా?³⁹

41 ఒకవేళ మేము నిన్ను ఇక్కడి నుంచి తీసుకుపోయినా,⁴⁰ మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకోవటం మటుకు ఖాయం.⁴¹

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ لِيَلَيْتَ يَبْنَؤِي وَبَيْنَكَ بَعْدَ الْبَشْرِ قَرِينٌ
فَيْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَكْثَرِي الْعَنَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

أَأَنْتَ تَسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْىَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

فَأَمَّا نَدْوَىٰ جَبَلِكُمْ فَوَأَنَا نَسْفَعُكُمْ مُتَعَمَّيُونَ ﴿٤١﴾

38. “ఓ పైతాన్! ఎంత ద్రోహానికి పాల్పడ్డావయ్యా! నువ్వు చాలా చెడ్డ సావాసివనిపించుకున్నావ్” అని తీర్పుదినాన ఆ వ్యక్తి అంటాడు. కాని ఆనాడు తప్పును ఒప్పుకోవటం వల్ల అతనికి ఒరిగేదేమీ ఉండదు. మూలంలో ‘మష్రిఖైన్’ (రెండు తూర్పులు) అని వచ్చింది. వాస్తవానికి రెండు తూర్పులు అనేవి ఉండవు. తూర్పు పడమరలు అని దాని భావం.

39. శాశ్వతమైన అభాగ్యం వారి కొరకు రాసిపెట్టబడింది. కాబట్టి వారికి ఎంతగా బోధపరచినా లాభంలేదు. వారు బధిరులుగా, అంధులుగానే వ్యవహరిస్తారు. ఇలాంటి మార్గభ్రష్టులను పదే పదే తలచుకుని కుమిలిపోవలసిన పనిలేదని దేవుడు తన చివరి ప్రవక్త (స)ను ఓదార్చాడు.

40. అంటే - వారిపై శిక్ష అవతరించకముందే నీవు మరణించినా లేక నువ్వు మక్కా నుంచి వేరొక చోటికి వలసపోయినా...

41. అంతగా అవసరమైతే ప్రాపంచిక జీవితంలోనే మేము వారి మెడలు వంచుతాము.

42 లేదా మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాన్ని⁴² నీకు చూపిస్తాము. వారిపై మాకు పూర్తి అదుపు (అధికారం) ఉంది.⁴³

43 కనుక నీకు పంపబడిన సందేశాన్ని (వహీని) నువ్వు గట్టిగా పట్టుకో.⁴⁴ నిశ్చయంగా నువ్వు రుజుమార్గంపై ఉన్నావు.⁴⁵

44 నిస్సందేహంగా ఇది (ఈ గ్రంథం) నీకూ, నీ జాతివారికి హితబోధిని.⁴⁶ త్వరలోనే మీరంతా ప్రశ్నించబడతారు.

﴿وَأُوْرِيكَ الْذِي وَعَدُّهُمْ فَأَلَيْسَ لَكَ مَقْتَدِرُونَ﴾

﴿فَأَلَيْسَ لَكَ بِالذِي أُوْرِيكَ أَنْتَ عَلَىٰ وَإِرَاطُ مُسْتَبِينَ﴾

﴿وَأِنَّ لِلَّذِينَ كُرُ لَكَ وَالْقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ﴾

ఇక పరలోక యాతన ఉండనే ఉంది. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ వారు దాన్నుంచి తప్పించుకోలేరు.

42. అంటే - నీ జీవిత కాలంలోనే లేదా మక్కాలో నీ సమక్షంలోనే వారిని పరాభవానికి లోనుచేయటం కూడా సంభవమే.

43. మేము కోరినప్పుడల్లా వారిని దండించగలము. అది మా చెప్పుచేతల్లో ఉన్న పని. జరిగింది కూడా అదే. బద్ర్ సంగ్రామంలో అవిశ్వాసులు - మహాప్రవక్త (స) కళ్ళెదుటే - ఘోర పరాభవం పొందారు. మక్కా విజయం సందర్భంగా వారు బిక్కచచ్చి ప్రవక్త ఎదుట నిలబడ్డారు.

44. అంటే - దివ్య ఖుర్ఆన్‌ను ఎవరు అవునన్నా, ఎవరు కాదన్నా నువ్వు మాత్రం దీనిని గట్టిగా పట్టుకో. ఈ గ్రంథం ప్రకారం మసలుకో.

45. ఎందుకంటే నీవు అవలంబించే మార్గం సరైనది, సత్యమైనది.

46. అంతమాత్రాన ఈ గ్రంథం వేరితరులకు హితబోధిని కాదని భావం కాదు. కాకపోతే తొలి సంబోధితులు అరబ్బులే కావటం వల్ల వారిపేరు ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించబడింది. వాస్తవానికి ఈ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం సకల లోకాల వారికోసం హితోపదేశంగా ఉన్నది (అల్ ఖలమ్-52). ఉదాహరణకు ఒకచోట, “(ఓ ప్రవక్తా!) నువ్వు నీ సమీప బంధువులను హెచ్చరించు” (షుఅరా-214) అని ఉంది. అంటే దైవసందేశాన్ని కేవలం బంధువులకు మాత్రమే అందజేయాలన్నది దీని అంతరార్థం కానేకాదు. కాని బయటి వారికి సత్యాన్ని పరిచయం చేయకముందు ఇంటివారికి, దగ్గరి బంధువులకు దాన్ని పరిచయం చేయటం అవసరం.

ఈ ఆయతులో చెప్పబడిన మరో ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ ఖుర్ఆన్ నీకూ, నీ జాతివారికి గౌరవమర్యాదలను ఇస్తుంది. ఎందుకంటే ఇది వారి మాతృభాషలో అవతరించింది. వారు అన్యుల కన్నా అధికంగా దీన్ని అర్థం చేసుకో

45 మరి నీకు పూర్వం మేము పంపిన మా ప్రవక్తలను⁴⁷ “కరుణామయుడు (అయిన అల్లాహ్)ను వదలి వేరితర పూజించబడు తున్న దైవాలను మేము నిర్ధారించామేమో”⁴⁸ అడిగిచూడు.

46 మేము మూసాకు మా సూచనలను ఇచ్చి ఫిరోన్ వద్దకు, అతని నాయకుల వద్దకు పంపించాము. అప్పుడు (మూసా వాళ్ల దగ్గరకు వెళ్ళి) “నేను సకల లోకాల ప్రభువు యొక్క ప్రవక్తను”⁴⁹ అన్నాడు.

47 మరి అతను మా సూచనలను తీసుకుని వారి వద్దకు వచ్చినపుడు వారు వాటిపై వికటాట్టహాసం చేశారు.⁵⁰

وَسَلِّ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ
دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

﴿٤٧﴾ فَتَمَاجَا هُمْ بِآيَاتِنَا إِذْ آتَاهُمْ مِنْهَا يُضْحَكُونَ

గలుగుతారు. దీనిద్వారా వారు సమస్త జగతిలోనే గొప్ప ఆధిక్యాన్ని పొందగలరు. అందువల్ల వారు ఈ గ్రంథాన్ని అవలంబించాలి. అది వాంఛించే సుగుణాలను అలవరచుకోవాలి.

47. బహుశా మహాప్రవక్త (స) మేరాజ్ యాత్రకు వెళ్ళినప్పుడు, - బైతుల్ మఖ్బీస్‌లో ఉండగానో లేక ఊర్ఫులోకాలకు వెళ్ళినప్పుడో - ఈ విధంగా అడిగి ఉండవచ్చు. ఎందుకంటే దైవప్రవక్తలను మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) కలుసుకున్నది ఈ సందర్భంగానే. లేక వారి అనుయాయులను (యూదులను, క్రైస్తవులను) అడగండి అన్నది ఈ ఆయతు భావం కావచ్చు. ఎందుకంటే వీరికి ఆ ప్రవక్తల బోధనలు తెలుసు. ఆ ప్రవక్తలపై అవతరించిన గ్రంథాలు వారి దగ్గర ఉన్నాయి.

48. ముమ్మాటికీ ‘లేదు’ అనేదే దాని సమాధానం. దేవుడు ఏ ప్రవక్తకు కూడా ఈ మేరకు ఆజ్ఞాపించలేదు. పైగా - తద్బిన్నంగా - దేవుని ఏకత్వం గురించి ప్రవక్తలందరికీ ఆదేశించాడు.

49. అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)ను ఓదార్చటానికి దేవుడు హజ్రత్ మూసా (అలైహిస్సలాం) వృత్తాంతాన్ని పునరుద్ఘాటించాడు. ఎందుకంటే మక్కా కురైషులు కూడా ఫిరోనీయుల మాదిరిగానే ముహమ్మద్ (స)ను పరిహసించారు. మక్కా, తాయఫ్ నగరాలలో పెద్ద మనుషులుండగా ప్రవక్త పదవికై దేవుడికి నువ్వే దొరికావా? అని విసుర్లు విసిరారు. ఈ అసభ్యకరమైన ప్రవర్తనకు నిరాశ చెందరాదని, పూర్వం మూసా ప్రవక్త కూడా ఇలాగే ఫిరోన్ దర్బారులో చాలా క్లిష్టపరిస్థితిని ఎదుర్కొన్నారని

48 మేము వారికి చూపిస్తుపోయిన ఒక్కో సూచన దానికి ముందు వచ్చిన దానికి మించినదిగా ఉండేది.⁵¹ మరి మేము వాళ్ళను శిక్షగా పట్టుకున్నాము - అలాగైనా దారికి వస్తారేమోనని!⁵²

49 వారిలా అన్నారు: “ఓ మాంత్రికుడా!⁵³ నీ ప్రభువు నీతో వాగ్దానం చేసివున్న⁵⁴ దాని గురించి మా కొరకు⁵⁵ కాస్త ప్రార్థించండి

وَمَا تَرْجُوهُمْ مِنْ آيَةِ الْآلِهَةِ الْكُبْرَىٰ أُخْتَهَا وَأَخَاهُمْ
بِالْعَدَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ كُنَّا نَرَاكَ بِمَا عَمَدْنَاكَ

దేవుడు గుర్తుచేశాడు. సంయమనంతో పనిచేయాలనీ, ఆనాడు ఫిరౌన్ జనులు పరాభవం పాలైనట్లే మక్కాలోని అవిశ్వాసులు కూడా పరాభవం చెందుతారని ముహమ్మద్ (స)కు ధైర్యం చెప్పాడు.

50. దైవప్రవక్త హజ్రత్ మూసా (అలైహిస్సలాం) ఫిరౌన్ దర్బారులో ఏకదైవారాధనా సందేశం ఇచ్చినప్పుడు వారంతా ఆయనపై కన్నెర్రజేశారు. ఇంతకీ నిన్ను ప్రవక్తగా నమ్మేదెలా? అని నిలదీశారు. అప్పుడు ఆయన దేవుడు తనకిచ్చిన మహిమలను ప్రదర్శించారు. వాటిని చూసి ఫిరౌను దర్బారు ప్రముఖులంతా పడీ పడీ నవ్వారు. ఈ మాత్రం నిదర్శనాలు ఇంద్రజాలం (కనికట్టు) ద్వారా మా వాళ్ళూ చూపగలరు అని ఎద్దేవా చేశారు.

51. ఇక్కడ ‘ఒక దానిని మించిన ఒక సూచన’ అంటే ఫిరౌనీయులను పరీక్షించటానికి దేవుడు పంపిన శిక్షలన్నమాట! ఉదాహరణకు : పెనుగాలి, విడుతల దండు, పేనులు, కప్పలు, రక్తం మొదలగునవి. అల్ ఆరాఫ్ సూరా (133 - 135)లో ఈ వివరాలు ఇంతకుముందు వచ్చాయి. తరువాత వచ్చే ప్రతి సూచన లోగడ వచ్చిన దానికన్నా తీవ్రంగా ఉండేది. హజ్రత్ మూసా (అలైహిస్సలాం) నిస్సందేహంగా దైవప్రవక్తే ననడానికి అవి ప్రబల తార్కాణాలుగా ఉండేవి.

52. కనీసం ఈ సూచనలను (ఆపదలను) కళ్లారా చూసిన తరువాతైనా వారు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారేమోనని ఆశించటం జరిగింది. కాని అలా జరగలేదు.

53. ఆ రోజుల్లో ‘మాంత్రికుడా!’ అని ఎవరినయినా పిలిస్తే అది దూషణగాగానీ, అవమానకరంగా గానీ పరిగణించబడేది కాదు. సాధారణంగా జ్ఞాన సంపదగల వారిని వారు ‘మాంత్రికుడు’గానే వ్యవహరించేవారు. ఆ కారణంగానే దేవుని మహిమలను మూసా (అలైహిస్సలాం) ప్రదర్శించినపుడు, ‘అదంతా జాలవిద్యకు పరాకాష్ఠ!’ అని వారు కొట్టిపారేశారు. అందుకే వారు మూసాను ఓ ఇంద్రజాలికుడా! ఓ మాంత్రికుడా! అని సంబోధించారు.

చవోయ్! (ఈ ఆపద గనక తొలగిపోతే) మేము తప్పకుండా సన్మార్గంపైకి వస్తాము.”⁵⁶

50 అయితే మేము ఆ శిక్షను వారి నుంచి తొలగించగా, అప్పటికప్పుడే వారు ఆడిన మాటను తప్పారు.

51 మరి ఫిరౌను తన జాతి (జనుల) మధ్య చాటింపు వేయిస్తూ ఇలా అన్నాడు⁵⁷: “ఓ నా జాతి జనులారా! ఈజిప్టు రాజ్యం నాది కాదా? ఈ కాలువలు నా (మేడల) క్రింద ప్రవహిస్తున్నాయి.⁵⁸ మీరు చూడటం లేదా?

52 “పైగా తుచ్చుడైన అతని కంటే నేను ఉత్తముడను,⁵⁹ కనీసం స్పష్టంగా చెప్పటం కూడా అతనికి చేత కాదాయె.⁶⁰

إِنَّا لَهُمْ مُّكْتَبُونَ ﴿۵۶﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَمُكْتَبُونَ ﴿۵۷﴾

وَيَادَىٰ فِرْعَوْنَ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ

وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۵۸﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الْبَدِيِّ هُوَ مِهِنٌ وَلَا يُكَلِّمُ الْيَتِيمَ ﴿۵۹﴾

54. అంటే - తాము గనక విశ్వసిస్తే శిక్షను తొలగిస్తాననే వాగ్దానం.

55. ‘మా కొరకు నీ ప్రభువును ప్రార్థించు’ అని కోరటాన్నిబట్టి వారిలో కరడుగట్టిన బహుదైవోపాసన వ్యక్తమవుతోంది. అనాడు ముష్రీకుల దృష్టిలో అనేకమంది ‘ప్రభువులు’ ఉండేవారు. అందుకే ‘నీ ప్రభువు’ ద్వారా ఈ పని చేయించు అని వారు మూసాను కోరారు.

56. ఈసారి ఈ ఆపద గనక మానుండి తొలగిపోతే మేము నిన్ను సత్యవంతుడైన ప్రవక్తగా నమ్ముతాము. నీ ప్రభువే ఉన్నతుడని విశ్వసిస్తాము అని ప్రాధేయపడేవారు. కాని ప్రతిసారీ ఆడిన మాటను తప్పేవారు. ఆరాఫ్ సూరాలోనూ ఈ విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చింది.

57. హజ్రత్ మూసా (అలైహిస్సలాం) ఒక దాని తరువాత ఒకటిగా నిరంతరం నిదర్శనాలు చూపెట్టేసరికి ఫిరౌన్ హడలిపోయాడు. తన జాతి ప్రజలు మూసా అడుగుజాడలలో ఎక్కడ నడుస్తారోనని అతని మనసు కీడు శంకించింది. అందుకే అతను తన నిరంకుశ పెత్తనాన్ని నిలుపుకోవటానికి ఆదరాబాదరాగా ప్రజల మధ్యకు వెళ్ళాడు. తన మాయమాటలతో వారిని దువ్వాడు. జోకొట్టాడు. మూసాను చరిత్ర హీనుని క్రింద జమకట్టి, రాజవంశాల పట్ల ప్రజలకున్న సెంటిమెంటును సొమ్ముచేసుకున్నాడు.

53 “సరే, అతనిపై బంగారు కంకణాలు ఎందుకు దించబడలేదు?”⁶¹ పోనీ, అతని వెంట భారులు తీరిన దైవదూతలు ఎందుకు రాలేదు?”⁶²

54 ఆ విధంగా అతను తన ప్రజలను మభ్యపెట్టి, మూర్ఖుల్ని చేశాడు. తుదకు వారు అతని మాటే విన్నారు.⁶³ నిశ్చయంగా వారంతా అవిధేయ జనులే.

55 ఆ తరువాత వారు మాకు కోపం తెప్పించగా మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాం. వారందరినీ (సముద్రంలో) ముంచివేశాము.

56 ఆ విధంగా మేము వారిని గతించిన వారుగా, రాబోయే తరాల వారికి ఒక ఉదాహరణగా చేశాము.⁶⁴

فَلَوْلَا الْبِقَىٰ عَلَيْهِ أَسْرُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلِكُ
مُفْتَرِينَ ﴿٦٣﴾

﴿٦٤﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِذْ هُمْ كَانُوا قَوْمًا فَايِقِينَ ﴿٦٥﴾

﴿٦٦﴾ فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦٧﴾

﴿٦٨﴾ فَجَعَلْنَا لَهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٦٩﴾

58. అంటే నైలునది లేక దాని పాయలు అని అర్థం. అవి అతని మేడ క్రింది నుంచి ప్రవహించేవి.

59. ప్రజల సున్నితమైన భావాలను రగుల్గొల్పటానికి ఫిరోన్ వేసిన ఓ ఎత్తుగడ ఇది.

60. దైవప్రవక్త మూసా (అలైహిస్సలాం)కు ఉన్న ‘సత్తిని దెప్పిపొడుస్తూ ఫిరోన్ చెప్పినమాట ఇది. తాహా సూరాలోనూ ఈ ప్రస్తావన వచ్చింది.

61. ఆ కాలంలో ఫిరోన్, పారసీక చక్రవర్తులు తమ రాజవైభవాన్ని చాటుకోవటానికి స్వర్ణకంకణాలు తొడిగేవారు. అలాగే అలనాటి తెగల సర్దారులకు, దొరల చేతులకు కూడా స్వర్ణ కంకణాలు, మెడలలో స్వర్ణ పతకాలుండేవి. ఆ విషయాన్నే ఫిరోన్ యిక్కడ ఉదాహరిస్తూ, ‘మూసా నిజంగానే మాననీయుడైతే, అతని మానమర్యాదలకు ప్రతీకగా అతని చేతిలో స్వర్ణ కంకణమన్నా ఉండాలి కదా!’ అని ప్రజలను ఉసిగొల్పాడు.

62. అతని వెంట కనీసం కొంతమంది దైవదూతలన్నా దిగివచ్చి ఉంటే, అతను నిజంగానే దైవప్రవక్త అని నమ్మగలిగే వాళ్ళం. ఏ ఆనవాలూ లేకుండా అతన్ని దైవప్రవక్తగా ఎలా నమ్మగలం? అని ఓ సవాల విసిరాడు.

63. ఆ విధంగా ఫిరోన్ తన జాతి ప్రజలను మూర్ఖులుగా భావించాడు. లేదా వారిని మూర్ఖుల్ని చేసేశాడు (ఇబ్నెకసీర్). తరతరాలుగా కొనసాగుతున్న మూఢాచారాలే

57 మర్యమ్ కుమారుని ఉదాహరణ ఇవ్వబడినపుడు నీ జాతి జనులు (సంబర పడి) కేకలు వేశారు.

58 “ఇంతకీ మా దేవుళ్ళు మంచివాళ్ళా లేక అతనా?” అని వారు (తరచి తరచి) అడగటం మొదలెట్టారు. వారు నిన్ను అలా అడగటం వెనుక వారి ఉద్దేశం జగడం తప్ప మరేమీ కాదు. అసలా జనులే జగడాలమారులు.⁶⁵

۞ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مِثْلَ الذُّنُوبِ مِنْهُ يُؤْتُونَ

وَقَالُوا إِنَّا الْهِنْدُ أَحْيَرُ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوا لَكَ الْإِحْدَادَ لَابِلْ

۞ هُمْ قَوْمٌ خَبَرُونَ

నిజమని నమ్మబలికాడు. కడకు ఆ మూర్ఖజనులు ‘యథా రాజా తథా ప్రజా’ అన్నారు. వారు తమ వివేచనను ఏమాత్రం ఉపయోగించలేదు.

64. అంటే భావితరాల కోసం ఫిరోన్ ముగింపును ఒక గుణపాఠ సూచనగా చేశాము. తిరస్కార వైఖరికి, దౌర్జన్యానికి, ఉపద్రవానికి, పీడనకు పాల్పడే వారి పరిణామం ఫిరోన్ లాగానే ఉంటుందని హెచ్చరించాము. ‘సలపున్’ అంటే ఉసికిరిత్యా ఇతరుల కన్నా ముందు వచ్చినది అని అర్థం.

65. బహుదైవారాధనను ఖండించటానికి, బూటకపు దేవుళ్ల బండారాన్ని బట్టబయలు చేయటానికి “మీతో పాటు మీ దేవుళ్లు కూడా నరకానికి ఆహుతి అవుతార”ని మక్కా ముస్లిక్కులకు చెప్పబడింది. అంటే వారు పూజించే మట్టిబొమ్మలు, రాతి విగ్రహాలు నరకానికి ఆహుతి అవుతాయని భావం. అంతేగాని వారు పూజించే సజ్జనులు, ప్రవక్తలు మాత్రం నరకానికి ఆహుతి అవరు. ఎందుకంటే వారు జీవితాంతం ‘దేవుని ఏకత్వం’ కోసం పాటుపడ్డారు. వారు మరణించిన తరువాత జనులు వారిని పూజిస్తే అందులో వారి దోషం ఏముంది? జనులు చేసే షిర్క్తో వారికెట్టి సంబంధం లేదు. ఆ మాటే దివ్య ఖుర్ఆన్ స్పష్టం చేసింది. “మా తరపునుంచి మేలు కలుగుతుందని మొదట్లోనే తీర్పు ఇవ్వబడిన ప్రజలు నిశ్చయంగా దానికి (నరకానికి) దూరంగా ఉంచబడతారు” (అల్ అంబియా - 101). అందుకోసమే ఖుర్ఆన్ ‘మన్’ (ఎవరిని) అని చెప్పకుండా, ‘మా’ (వేటిని) అన్న పదాన్ని ఉపయోగించింది. మీరూ, మీరు అల్లాహ్ ను వదలి ‘వేటిని’ పూజిస్తున్నారో అవీ నరకానికి ఇంధనంగా మారుతాయి అని పేర్కొంది (అబియా : 98). ఒకవేళ మూఢ జనులు (తాము పూజించే) ప్రవక్తల, సత్పురుషుల విగ్రహాలను, చిత్రపటాలను తయారు చేసి వాటిని పూజిస్తే ఆ విగ్రహాలను, చిత్రపటాలను దేవుడు నరకానికి ఆహుతి చేయవచ్చేమోగాని ఆ

59 అతను (మర్యమ్ కుమారుడైన ఈసా) కూడా ఒక దాసుడు మాత్రమే. మేమతన్ని అనుగ్రహించాము. ఇస్రాయిలు సంతతి వారికొరకు అతన్ని ఒక ఉదాహరణ (మా శక్తి నిదర్శనం)గా చేశాము. ⁶⁶

60 మరి మేమే గనక తలచుకుంటే మీకు బదులుగా దైవదూతలనే భూమికి వారసులుగా చేసి ఉండేవారం. ⁶⁷

61 నిశ్చయంగా అతను (ఈసా - అలైహి స్సలాం) ప్రళయానికి ఒక సూచన. ⁶⁸ కాబట్టి మీరు దాని (ప్రళయదినం) విషయంలో సందేహపడకండి. మీరు నన్ను అనుసరించండి. ఇదే రుజుమార్గం.

إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا
لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٧﴾

وَأَنذَرْنَا لَكُمْ لِلسَّاعَةِ وَلَا تَهْتَكُوا بَهَا وَالْبِغْيُونَ هَذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٨﴾

మహాపురుషులను మాత్రం నరకానికి దూరంగానే ఉంచుతాడు. ఎందుకంటే వారు జీవితాంతం పరిశ్రమించినది ఈ 'షిర్క్'కు వ్యతిరేకంగానే.

ఇప్పుడు అసలు విషయానికి వద్దాం - అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) నోట మర్యమ్ కుమారుని ప్రస్తావన రాగానే తగవులమారులైన మక్కా ముష్రిక్కులు ఆనందంతో ఎగిరి గంతేసారు. క్రైస్తవులు తమ ఆరాధ్య దైవంగా చేసుకున్న ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) మంచివాడైనపుడు, మరి మా దేవుళ్లు చెడ్డవారెలా అవుతారు? అన్నది వారి వాదన. మా దేవుళ్లు (విగ్రహాలు) నరకానికి అహుతి అయినపుడు ఈసా, ఉజైర్లు మాత్రం నరకానికి ఎందుకు పోరు? అని వాదించటం మొదలెట్టారు. వారు ఆ విధంగా సంబరపడటంలోని ఉద్దేశం తగవుపెట్టుకోవటం తప్ప మరొకటి కాదు. వితండ వాదన చేసేవాడు, పేచీపెట్టేవాడు పూచిక పుల్లంత ఆధారం దొరికినా దాని ఆసరాతో విషయాన్ని సాగదీస్తాడు. ఈ మక్కా అవిశ్వాసుల పరిస్థితి కూడా అంతేనని దేవుడు చెబుతున్నాడు.

66. ఎందుకంటే ఆయన (ఈసా) తండ్రి లేకుండా జన్మించారు. ఆయనకు ఇవ్వబడిన మహిమలు కూడా చాలా శక్తిమంతమైనవి. దైవాజ్ఞతో ఆయన మృతులను సయితం బ్రతికించేవారు.

67. అంటే మిమ్మల్ని రూపుమాపి, మీ స్థానంలో దైవదూతల్ని వసింపజేసి ఉండేవారం. వారు కూడా మీలాగే ఒండొకరికి ప్రాతినిధ్యం వహించేవారు. దైవదూతలు ఆకాశంలో ఉన్నంత మాత్రాన మీరు వారి గురించి ఏవేవో ఊహించుకుని, వారిని పూజించవలసిన

62 షైతాన్ మిమ్మల్ని అడ్డుకోరాదు సుమా! వాడు మీకు బద్ద విరోధి.

63 స్పష్టమైన నిదర్శనాలను తీసుకుని వచ్చినప్పుడు ఈసా (ఏసుక్రీస్తు - అలైహి స్సలాం) ఇలా అన్నాడు : “నేను మీ దగ్గరకు వివేకాన్ని తెచ్చాను. మీరు విభేదించు కుంటున్న కొన్ని విషయాల వాస్తవికతను విడమరచి చెప్పటానికే వచ్చాను.⁶⁹ కనుక మీరు అల్లాహ్‌కు భయపడండి. నాకు విధేయత చూపండి.

64 “నిజానికి నా ప్రభువూ, మీ ప్రభువూ అల్లాహ్ మాత్రమే. కాబట్టి మీరంతా ఆయన్నే ఆరాధించండి. ఇదే రుజు మార్గం.”

65 అయితే ఆ తర్వాత (ఇస్రాయీల్ సంతతికి చెందిన) పలు కూటములవారు పరస్పరం విభేదించుకున్నారు.⁷⁰ కనుక దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన దినము నందలి శిక్ష వల్ల వినాశం తప్పదు.

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِإِبْرَاهِيمَ

لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٦٣﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

فَاتَّخَذَ الْآخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ كَوْبِلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ

عَدَابِ يَوْمَ إِلِيمِ ﴿٦٥﴾

అవసరం లేదు. దైవదూతలు కూడా మా సృష్టిలో భాగమే. మేము కోరివుంటే వాళ్ళను కూడా భూమండలంలో వసింపజేసి ఉండేవారం అని దేవుడు సెలవిచ్చాడు.

68. ఇక్కడ ‘ఇల్మున్’ (إِلْمٌ) అంటే ‘సూచన’ అని అర్థం. చాలామంది ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం దీని భావం ఏమిటంటే, ప్రళయదినానికి ముందు ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) దివినుంచి భువికి దిగివస్తారు. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా కూడా ఈ విషయం రూఢీ అవుతోంది. ఆయన గనక భువిపైకి వచ్చారంటే ప్రళయదినం దగ్గరపడిందనే అనుకోవాలి. అందుకేనేమో కొంతమంది పండితులు మూలంలోని ‘ఇల్మున్’ అన్న పదాన్ని ‘అలమున్’ అని పఠించారు. ‘అలమున్’ అన్న పదానికి గుర్తు, ఆనవాలు అనే అర్థాలు వస్తాయి.

మరికొంతమంది ప్రకారం దేవుడు ఏసుక్రీస్తును ప్రళయసూచనగా ఖరారు చేయటంలో ఇంకొక మర్మం దాగి ఉన్నది. దేవుడు ఏసుక్రీస్తు (ఈసా - అలైహిస్సలాం)ను తండ్రి లేకుండానే పుట్టించాడు. దేవుడు ప్రళయదినాన మానవులందరినీ తిరిగి బ్రతికిస్తాడనే

66 తమకు తెలీకుండానే, తమపై అకస్మాత్తుగా ప్రళయం వచ్చిపడాలని వారు ఎదురుచూస్తున్నారా?

67 ఆ రోజు (ప్రాణ) మిత్రులు కూడా ఒకరికొకరు శత్రువులై పోతారు - అయితే దైవభక్తి పరాయణులు మాత్రం అలా ప్రవర్తించరు. ⁷¹

68 ఓ నా దాసులారా! ఈ రోజు మీకెలాంటి భయం గానీ, దుఃఖం గానీ ఉండదు. ⁷²

69 మా సూచనలను విశ్వసించి, విధేయులు (ముస్లింలు)గా ఉన్న వారి నుద్దేశించి (ఈ విధంగా అనబడుతుంది:)

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

الْإِنَّمَا يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

يُعِيدُوا لَخَوْفِ عَالِمِ الْيَوْمِ وَالْآخِرِ لَكُمْ عَزْرًا ﴿٦٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾

విషయానికి ఇది ఒక సూచనగా ఉంది. కాబట్టి ఒకవైపు దేవుని శక్తిసూచనను కళ్లారా చూస్తూ కూడా ప్రళయం సంభవిస్తుందనే విషయంపై మానవులు సంశయంలో పడవలసిన అవసరం లేదు.

69. దీనికోసం ఆలి ఇమ్రాన్ సూరా 50వ ఆయతుకు ఇవ్వబడిన వివరణను చూడండి.

70. విభేదించుకున్న ఆ వర్గాల వారెవరంటే యూదులు, క్రైస్తవులే. ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) అక్రమ సంతానం (దేవుడు మన్నించుగాక!) అని చెప్పి యూదులు ఆయన్ని కించపరిచారు. మరోవైపు క్రైస్తవులు ఏసుక్రీస్తు పట్ల భక్తిశ్రద్ధలలో అతిశయిల్లిపోయి ఆయన్ని ఏకంగా తమ 'ప్రభువు'ను చేసేసుకున్నారు.

ఈ ఆయతుకు మరో భావం ఇది : క్రైస్తవుల్లోనే విభిన్న వర్గాల వారు ఏసుక్రీస్తు పట్ల రకరకాలుగా ఊహించుకుని సైద్ధాంతికంగా చెల్లాచెదురైపోయారు. ఒకవర్గం వారు ఆయన్ని 'దేవుని కుమారునిగా' తలపోయగా, మరోవర్గం వారు 'ఆయనే దేవుడ'న్నారు. మూడో వర్గం వారు 'త్రిత్వా'న్ని (Trinity) అంటగట్టారు. క్రైస్తవుల్లోని వేరొక వర్గం మాత్రం ఏసుక్రీస్తును ముస్లింల మాదిరిగానే దేవుని దాసుడుగా, దైవప్రవక్తగా విశ్వసించింది.

71. ఎందుకంటే అవిశ్వాసుల స్నేహసంబంధాలు నిష్ఫలమైపోయాయి. దృఢంగా కూడా ఉండవు. పైగా అందులో స్వార్థం ఉంటుంది. అందుకే వారు శిక్షను చవిచూడగానే పరస్పరం నిందించుకోవటం మొదలెడతారు. ఒండొకరికి విరోధులైపోతారు. కాని విశ్వాసుల స్నేహబంధం అలాంటిది కాదు. వారి స్నేహం మధురమైనది. అది విశ్వాసం, భయభక్తుల ప్రాతిపదికగా ఏర్పడుతుంది. దైవప్రసన్నతను చూరగొనటం వారి

70 మీరూ, మీ భార్యలూ సంతోషంగా (సగౌరవంగా) స్వర్గంలో ప్రవేశించండి. ⁷³

71 వారి వద్దకు నలువైపుల నుంచి బంగారు పళ్ళాలూ, బంగారు గ్లాసులూ తేబడతాయి. ⁷⁴ మనసు కోరేవీ, కళ్ళు ఆస్వాదించేవీ - అన్నీ అక్కడ ఉంటాయి. అందులో మీరు కలకాలం (సుఖంగా) ఉంటారు. ⁷⁵

72 ఈ స్వర్గం - మీరు చేసుకున్న సత్కర్మలకు బదులుగా మీరు దీనికి వారసులయ్యారు..

73 ఇందులో మీరు ఆరగించటానికి ఎన్నో పండ్లు ఫలాలున్నాయి (అని అనబడుతుంది).

① ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا

مَا تَشْتَهُيهِ الْإِنْسُ وَتَكَدُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا

خَالِدُونَ ②

③ وَرَبِّكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

④ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ

ముఖ్యోద్దేశం అయి ఉంటుంది. అందువల్ల వారి స్నేహం దృఢమైనది. విడిపోనిది, కరిగిపోనిది. ఇలాంటి స్నేహమే, ఇటువంటి ధార్మికతే పరలోకంలో పుణ్యఫలం సంపాదించి పెడుతుంది. అది ప్రపంచంలో వర్ధిల్లినట్లే పరలోకంలో కూడా వర్ధిల్లుతుంది.

72. ప్రాపంచిక జీవితంలో కేవలం దైవప్రసన్నతను బడసే ఉద్దేశంతో ఒండొకరిని ప్రేమించే వారిని ఉద్దేశించి చెప్పబడే మాటలివి. హదీసులలో కూడా ఈ విషయం గట్టిగా నొక్కి చెప్పబడింది. కేవలం అల్లాహ్ కోసం ప్రేమించటం, అల్లాహ్ కోసం ద్వేషించటం పరిపూర్ణ విశ్వాసానికి ప్రతీక అని హదీసులు చెబుతున్నాయి.

73. ఇక్కడ 'అజ్జుజుకుమ్' (الْجُحُومُ) అనే పదాన్ని కొందరు 'విశ్వాసుల భార్యలు' అన్న అర్థంలో తీసుకుంటే, మరికొందరు 'విశ్వాస సహచరులు' అన్న భావంలో తీసుకున్నారు. విశ్వాసంతో పెనవేయబడిన ఈ భావాలన్నీ సరైనవే. ఎందుకంటే విశ్వాసమే స్వర్గానికి అసలు సోపానం. 'తుహుబరూస్' (تَوْبَتُهُ) అంటే స్వర్గంలో లభించే గౌరవమర్యాదల మూలంగా కలిగే ఆనందం, సంతోషం.

74. 'సిహాఫ్' అంటే మరీ చిన్నదిగానీ, మరీ పెద్దదిగానీ కానటువంటి మధ్యరకం పల్లెం (ప్లేటు). దీని భావం ఏమిటంటే స్వర్గంలో స్వర్గవాసులకు సరఫరాచేయబడే భోజన పాత్రలు బంగారు పాత్రలై ఉంటాయి (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

75. అంటే - ఒక వారసుడు వారసత్వానికి యజమాని అయినట్లే వారు స్వర్గానికి

74 (ఇకపోతే) అపరాధులు ఖచ్చితంగా శాశ్వతమైన నరకయాతనకు లోనై ఉంటారు.

75 ఆ యాతన వారినుంచి ఎన్నటికీ తగ్గించబడదు. ఇక వారు ఆశలన్నీ వదులుకుని, అందులోనే పడి ఉంటారు.⁷⁶

76 మేము వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కాని వారంతట వారే అన్యాయస్థులయ్యారు.

77 “ఓ మాలిక్!⁷⁷ నీ ప్రభువు మమ్మల్ని అంతం చేసేస్తే (అంటే పూర్తిగా ఒకేసారి చంపేస్తే) పోతుంది కదయ్యా”⁷⁸ అని వారు అరుస్తారు. దానికతను “మీరు (నిత్యం) ఇలా ఉండాల్సిందే”⁷⁹ అంటాడు.

78 “మేము మీ దగ్గరకు సత్యాన్ని తీసుకువచ్చాము. కాని మీలో చాలా మంది సత్యాన్ని ఏవగించుకున్నారు కదా!”⁸⁰

۴۳ إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّهِمٍّ خَالِدُونَ ۝

لَا يَفْتَرَعْنَهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ۝

۴۴ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَ لَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ۝

۴۵ وَنَادُوا الْمَلِكَ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّنَا قَالَ إِنَّكُمْ مَكِيدُونَ ۝

۴۶ لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَالْكَافِرِينَ أَكْثَرُكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ۝

వారనులవుతారు. స్వర్గం వారి స్వంతమవుతుంది. అయితే ప్రాపంచిక జీవితంలో విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారికి మాత్రమే ఈ స్వర్గం వారసత్వంగా లభిస్తుందన్న విషయాన్ని మరువరాదు.

76. అంటే, తమకు మోక్షం లభించే విషయం పట్ల పూర్తిగా నిరాశ చెందుతారు.

77. ‘మాలిక్’ అనేది నరకపాలకుని పేరు.

78. మమ్మల్ని శాశ్వతంగా చంపేస్తే ఈ యాతన నుంచి విముక్తి పొందుతాం కదా! అంటారు.

79. అంటే, మీకిక మరణం అన్నదే లేదు. మీరు కలకాలం ఇలా బాధపడుతూ ఉండాల్సిందే.

80. ఇవి దేవుని పలుకులు లేదా దేవుని తరపున దైవదూతలు చెప్పిన మాటలు. ‘మేము’ అనే పదంలో ఒకవిధమైన శాసింపు ఉంది. ఉదాహరణకు: ఒక ప్రభుత్వాధికారి మాట్లాడేటప్పుడు, ఏదైనా తీర్పును వినిపించేటప్పుడు ‘మేము’ అనే పదాన్ని ‘ప్రభుత్వం’ అన్న భాషలో ఉపయోగిస్తాడు. ‘చాలామంది’ అంటే నరకంలో ఉన్నవారంతా అని

79 ఏమిటి, వీళ్లు (నీకు వ్యతిరేకంగా) ఏదన్నా విషయాన్ని గట్టిగా నిర్ధారించారా? మరైతే మేము కూడా గట్టిగానే నిర్ధారిస్తాము.⁸¹

80 ఏమిటి, వాళ్ల రహస్య విషయాలను, వారి గుసగుసలను మేము వినలేమని వారనుకుంటున్నారా?⁸² (తప్పకుండా వింటాము) మేము పంపిన దూతలు వాళ్ల దగ్గరే వ్రాస్తున్నారు.⁸³

81 (ఓ ప్రవక్తా!) వారికి చెప్పు : “కరుణా మయునికి సంతానమే గనక ఉంటే, అందరికన్నా ముందు నేనే వారిని ఆరాధించి ఉండేవాణ్ణి.”⁸⁴

④ أَمْ أَيْرِمُوا أَمْ أَرَأَيْتُمْ إِيَّانَا مُبْرِمُونَ

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلْ وَرُسُلَنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ⑤

④ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرُّحْمِئِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبْدِينَ ⑤

భావం. ఈ ఆయతులోని మొదటి సత్యం (హాఖ్) అంటే దైవధర్మం, దైవసందేశం. దైవప్రవక్తల ద్వారా పంపబడిన జీవన విధానం. రెండవసారి వచ్చిన సత్యం ఖుర్ఆన్ మరియు ఇస్లాంను సూచిస్తోంది.

81. ‘ఇబ్ రామ్’ అంటే పటిష్ఠం చేయటం, దృఢపరచటం అని అర్థం. ఈ నరక వాసులు ఒకప్పుడు దైవప్రవక్తకు, దైవధర్మానికి వ్యతిరేకంగా పకడ్బందీగా వ్యూహారచన చేశారు. కుట్రలు పన్నారు. మరి మేము కూడా వారి ఎత్తులకు పై ఎత్తులు వేశాము. మా ఎత్తుగడలు ఎంత శీఘ్రంగా, మరెంత బలవంతంగా ఉంటాయో వాటిని చవిచూసిన వారికే తెలుస్తుంది. ఈ భావంలోనే ఖుర్ఆన్ లో మరో ఆయతు ఇలా వుంది: “ఏమిటి, వారేదైనా ఎత్తు వేయదలచారా? తిరస్కారుల ఎత్తుగడ స్వయంగా వారికే బెడిసి కొడుతుంది.” (తూర్-42).

82. అంటే, వారు గుండెల్లో దాచుకునే కొన్ని కీలక విషయాలు, ఏకాంతంలో కూర్చుని నెమ్మదిగా చర్చించుకునే అతి ముఖ్యమైన విషయాలు, గుసగుసలు - ఇవన్నీ మాకు తెలియవని వారు భావిస్తున్నారా? ప్రతిదీ మాకు తెలుసు.

83. అదీగాక మేము వాళ్ళపై నియమించిన మా దూతలు వాళ్ళ కార్యకలాపాలన్నింటినీ, - వాళ్ల దగ్గరే ఉండి - నమోదు చేస్తూ పోతున్నారు.

84. ఎందుకంటే నేను దైవవిధేయుణ్ణి. ఆజ్ఞాపాలనలో మీకన్నా ముందుండేవాడిని. ఒకవేళ

82 భూమ్యాకాశాల ప్రభువు, అర్ష్ (సింహాసనము)నకు అధిపతి అయిన అల్లాహ్ వీళ్లు బొంకే మాటలన్నింటికీ అతీతుడు, పవిత్రుడు. ⁸⁵

83 కాబట్టి నువ్వు వాళ్ళను వాళ్ళ వాగుడు లోనే, ఆటపాటలోనే పడి ఉండనివ్వు. ⁸⁶ తుదకు వాళ్లకు వాగ్దానం చేయబడుతున్న రోజు వారికి ఎదురవుతుంది. ⁸⁷

84 ఆయనే ఆకాశాలలో ఆరాధించదగిన వాడు. భూమిలో కూడా ఆయనే ఆరాధ్యుడు. ⁸⁸ ఆయన అపార వివేక సంపన్నుడు, సంపూర్ణ జ్ఞానం కలవాడు.

85 ఇంకా ఆయన గొప్ప శుభకరుడు. భూమ్యాకాశాల్లోనూ, వాటి మధ్య నున్న సమస్త వస్తువుల మీదనూ ఆధిపత్యం ఆయనదే. ⁸⁹ ప్రళయ ఘడియ

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٥﴾

فَذَرَهُمْ مُّتَوْضِعًا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ فِي الْأَرْضِ إِلَهُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٢٧﴾

وَتَبَرَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

నిజంగానే అల్లాహ్‌కు సంతానం ఉండి ఉంటే అందరికన్నా ముందు నేనే వారిని ఆరాధించేవాణ్ణి. అల్లాహ్‌కు సంతానాన్ని అంటగట్టిన ముష్రికుల మూఢ విశ్వాసాన్ని ఈ ఆయతు ఖండిస్తోంది.

85. ఈ పలుకులు అల్లాహ్‌వీ కావచ్చు లేక దైవప్రవక్తవి కూడా కావచ్చు.

86. వాళ్లు గనక దారికి రానిపక్షంలో వాళ్లను వాళ్ల మానాన వదలిపెట్టు. ఈ పలుకుల్లో తీవ్రమైన హెచ్చరిక ఇమిడి ఉంది.

87. వాళ్ల దుష్టవైఖరి యొక్క దుష్ఫరిణామం ముందర వచ్చి నిలిచినప్పుడే వాళ్ల కళ్లు తెరచుకుంటాయి. అంతకు ముందు ఎంత చెప్పినా విషయం వారి బుర్రకెక్కదు.

88. అంతేగాని ఆకాశాల్లో ఒక దేవుడూను, భూమండలంలో ఒక దేవుడూ కాదు. భూమినీ, ఆకాశాలనూ సృష్టించిన వాడు ఒక్కడైనప్పుడు, ఆరాధ్యుడు కూడా ఒక్కడే కాగలడు. దీన్ని పోలిన మరో ఆయతు ఇది : “భూమ్యాకాశాలలో ఆయనే అల్లాహ్. మీరు దాచేదీ, వ్యక్తపరచేదీ అంతా ఆయనకు తెలుసు. మీరు చేసేదంతా ఆయన జ్ఞానపరిధిలో ఉంది.” (అల్ అన్‌ఆమ్ - 3).

89. భూమ్యాకాశాలలో సర్వాధికారాలు గల అధిపతికి ఇంక సంతానం అవసరమేముంది?

గురించిన జ్ఞానం కూడా ఆయన వద్దనే ఉంది. ⁹⁰ మీరంతా (అఖరికి) ఆయన వద్దకే మరలించబడతారు. ⁹¹

86 అల్లాహ్ ను వదలి వీళ్లు ఎవరెవరిని మొరపెట్టుకుంటున్నారో వారికి, సిఫారసుకు సంబంధించిన ఏ అధికారమూ లేదు. ⁹² కాని సత్యం గురించి సాక్ష్యమిచ్చి, దానికి సంబంధించిన జ్ఞానమున్న వారు మాత్రం (సిఫారసుకు యోగ్యులు). ⁹³

87 “మిమ్మల్ని పుట్టించినదెవర”ని నువ్వు గనక వారిని అడిగితే, “అల్లాహ్” అని వారు తప్పకుండా అంటారు. మరలాంటప్పుడు వారు ఎటు తిరిగి పోతున్నారు (ట)?!

88 “ఓ నా ప్రభూ! వీళ్లు మాత్రం విశ్వసించే జనులు కారు” అన్న తన ప్రవక్త పలుకు గురించి కూడా ఆయనకు తెలుసు. ⁹⁴

89 కనుక (ఓ ప్రవక్తా!) నువ్వు వారినుంచి ముఖం త్రిప్పుకో. “(నాయనలారా!) మీకో సలాం!” అని చెప్పు. ⁹⁵ త్వరలో వారికే తెలిసివస్తుంది.

وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالْيَوْمِ تَرْجَعُونَ ﴿٩٠﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ

شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٩١﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَلَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٩٢﴾

وَقِيلَ لَهُمْ يَرْبِّ إِنَّا هُمْ أَوْلَىٰ لِقَوْمِهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٣﴾

فَأَصْفَقْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ وَسَلَامٌ يَعْلَمُونَ ﴿٩٤﴾

90. ఆ సమయం వచ్చినప్పుడు ఆయన దాన్ని బయటపెడతాడు.

91. అక్కడ ఆయన అందరికీ వారి వారి సముపార్జననుబట్టి బహుమానం ఇవ్వటమో, శిక్షించటమో చేస్తాడు.

92. దైవసన్నిధిలో తమను ఆదుకుంటాయన్న గంపెడాశతో వీళ్లు చిల్లరదేముళ్ళను కొలుస్తున్నారు. కాని ఆ దేముళ్ళకు నిజదైవం ఎదుట నోరు తెరిచే అధికారం ఉండదు.

93. సత్యం లేక సత్యవాక్కు అంటే “లా ఇలాహ ఇల్లాహ్” అనే పవిత్ర కలిమా అన్నమాట! ఆ వాక్కును కూడా కేవలం నోటితో లాంఛనంగా చెప్పేస్తే సరిపోదు. ఇతరుల్ని

చూసి చెప్పేస్తే సరిపోదు. తాను ఒక్కడైన అల్లాహ్ దాస్యాన్ని మనసారా ప్రకటిస్తూ, ఇతర ఆరాధ్య దైవాలన్నింటినీ తిరస్కరిస్తున్నానన్న వాస్తవం అతనికి క్షణంగా తెలియాలి. ఆపైన అతను ఆ మాటకు జీవితాంతం కట్టుబడి ఉండాలి. ఇటువంటి వారికి మాత్రమే సిఫారసు ప్రయోజనం చేకూర్చుతుంది. లేక సత్యాన్ని ధృవపరచే దైవప్రవక్తలకు, పుణ్య పురుషులకు, దైవదూతలకు మాత్రమే సిఫారసుచేసే హక్కు ఉంటుందని దాని భావం కావచ్చు. అంతేగాని ముష్రీకులు కొలిచే మిథ్యా దైవాలకు సిఫారసు చేసే అనుమతి లభించదు.

94. అంటే దైవప్రవక్త చేసిన విన్నపం లేక ఫిర్యాదు గురించి అల్లాహ్‌కు తెలుసు. ప్రళయం ఎప్పుడు సంభవిస్తుందన్న సంగతి కూడా ఆయనకు తెలుసు అని భావం.
95. ఈ 'సలాం' వాళ్ళతో తెగతెంపులను సూచిస్తోంది. ఉదాహరణకు : "మీకో సలాం! మేము అజ్జానుల పద్ధతిని అవలంబించదలచుకోలేదు" (అల్ ఖసస్-55) అన్న ఆయతును పోలినది. అలాగే ఇంకోచోట "మీకు సలాం!" (ఫుర్కాన్-61) అని మూర్ఖుల నుద్దేశించి చెప్పబడింది. అంటే ధర్మావలంబన విషయంలో మీ దారివేరు, నా దారివేరు. నా మాటను వినని పక్షంలో మీరు మీ పనిచేయండి. నా పని నేను చేస్తాను. ఎవరు సత్యవంతులో, ఎవరు అసత్యవాదులో తొందరగానే తెలిసివస్తుంది అని దీని భావం.

